

Een leslokaal vol testosteron

Ruim de helft van de boten onder Belgische vlag wordt bestuurd door pleziervaarders zonder brevet. Op zich geen ramp, al komt zo'n opleiding wel van pas als je wil aanmeren, een bocht van 360° wil maken of niet eenzaam wil stranden op een zandbank. En daarom: terug naar de schoolbanken. Eerste les in de theoretische training van Vaarschool.be: bak- en stuurboord.

Aflevering 4: Ik zou ze de kost niet willen geven: de mannen die zonder enige vorm van opleiding achter het roer van een plezierboot kruipen. Zodiacs of cruisers vormen doorgaans geen gevaar, maar motorjachten zijn een ander paar mouwen. Je zal zo'n mastodont maar moeten parkeren tussen twee peperdure schuiten. Dat is exact wat van mij zal worden verwacht tijdens de praktijklessen die later dit jaar op het programma staan. Een beetje theoretische kennis is dan geen overbodige luxe.

Het leslokaal boven brasserie De Repertoire in Herentals zit afgeladen vol. Op vier vrouwen na - drie melden zich vrijwillig, de vierde komt onder lichte dwang van haar man - is de cursusruimte gevuld met testosteron. Een bolwerk van mannen, de ene al wat beter voorbereid dan de andere. Hans heeft het hele vaarvademeccum in kleur afgeprint en gerangschikt in een oude klassemmap. Jan heeft thuis al stiekem zitten oefenen in het theorieboek, onder aanmoediging van zijn kinderen. Jurgen en Guido, gewezen schoolmakers, zijn de enigen zonder koudwatervrees. Gierend van het lachen stellen ze vast dat ze niet eens aan schrijfgerief hebben gedacht. Om maar te zeggen: sommige deelnemers nemen de opleiding ernstig, anderen doen het omdat ze zo'n theoretische marathon als een 'noodzakelijk kwaad' beschouwen.

Terreinwagens

Mijn medestudenten bevestigen mijn vooroordeel: pleziervaren is een hobby voor rijk en chique volk. Op de parking een bloemlezing van dure sport- en terreinwagens. Mijn kleine Opel Corsa is wellicht de enige die langer dan vijftien seconden nodig heeft om een snelheid van 100 km/u te halen. Ik ben enigszins gerustgesteld als ik twee collega-cursisten met hun fiets zie arriveren. Het zijn die van het vergeten schrijfgerief, zal later blijken.

Luc, de lesgever van dienst, is een aimabel man. Nog voor de eerste kennis er door hem wordt

ingepompt, stelt hij zijn poulains gerust. "Ik zat ooit waar jullie nu zitten. Geloof me, moeilijk is het niet. Gebruik gewoon jullie gezond verstand." Luc is een zeiler, eentje met nogal wat afgelegde miles op de teller. "Gedurende drie lesdagen zullen we dieper ingaan op voorrangsregels, motortechneken, verkeerstekens, geluidssignalen en manoeuvres." Eén ding mag de klas niet uit het oog verliezen, drukt hij ons meermaals op het hart: de verkeerscode op waterwegen wijkt compleet af van wat we gewoon zijn als automobilisten. Liever wat trager en veilig dan snel en brokken maken, zegt hij. Zo komt mijn ervaring met mijn Corsa mij alsnog van pas.

Momentum

De leergids Belgisch Stuurbrevet - van de hand van Vaarschool.be- oprichter Danny Bisaerts - is een overzichtelijke leidraad, luchtig geïllustreerd met foto's van mooie vrouwen voor wie zeilen of motorvaren intussen kinderspel lijkt te zijn. Brede glimlach, handen losjes aan het roer, zon op het gelaat en de lange blonde haren wapperend in de zwoele zeewind. Op een andere foto vijf vrienden op het achterdek, de huid getaand, de armen uitbundig gestrekt. De pret kan niet op. Laten we een kat een kat noemen: elke cursist droomt van hetzelfde momentum. Voor het zover is, zorgen die zomerse prentjes voor wat zuurstof tussen de berg aan theorie waar cursisten tegen aankijken. Voortros, achterspring, loefzijde, opkruisen, bakboordwal en achterstevens: de pleziervaart heeft een lexicon waar geen einde aan lijkt te komen. Tussendoor vernemen we dat nogal wat spreekwoorden geïnspireerd zijn op de scheepvaart. Aan lager wal raken, bijvoorbeeld. Of: de beste stuurman staat aan wal. Ongemeen boeiend, maar op het examen voor Beperkt of Algemeen Stuurbrevet levert die kennis zero punten op. Wie het hoofd boven water wil houden (nog een spreekwoord), moet straffer uit de hoek komen. Geen water is mij te diep - ik ben op dreef nu - en dus: laat maar komen, die examenstof.

“Op de parking een bloemlezing van dure sport- en terreinwagens. Mijn kleine Opel Corsa is wellicht de enige die langer dan vijftien seconden nodig heeft om een snelheid van 100 km/u te halen.”

Eén op tien

Stroomopwaarts en stroomafwaarts zijn klein bier. Een kind kan de was doen. Ik ben tenslotte geen idioot. Maar als Luc even later komt aanzetten met - en ik citeer - '2m TAW HW gecombineerd met een verval tussen 1m bij HW en 4m bij LW', ben ik het noorden kwijt. En dan gaat het verrassend snel: van laterale betonning en gekleurde scheidingstonnen tot vuurtorensignalen, signalisaties en noodsignalen.

Het ene bord zegt *njet* tegen motorjachten, maar laat wel zeilboten toe. Het andere verbiedt het passeren van gekoppelde sleepcombinaties, maar zegt dan weer niets over enkelvoudige vaartuigen. Amper één verkeersbord is voorspelbaar: een bord met in het midden een rood licht. Betekenis: een rood licht. Tussenscore: één op tien. Zelfs de stuurman van de Titanic deed beter. Hét verrassingselement zit in de staart van de eerste cursusdag. "Vandaag hebben we de eenvoudige leerstof afgewerkt. Tijdens de twee volgende lesdagen wordt het echt ingewikkeld." Op mijn mobiele telefoon loopt op dat ogenblik een bericht binnen van een kameraad die peilt naar een reactie op dag één van mijn opleiding. Mijn antwoord is kort en krachtig: S.O.S.

Tekst en foto's: Peter Briers